

CRETE FAMILY BUSINESS FORUM

«Πώς να αποφύγετε την αντιδικία στην
οικογενειακή επιχείρηση»

Αλέξανδρος Δοβλές

Εταίρος

saplegal

**Α.Σ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
& ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ**

Συχνότερα Αίτια αντιδικίας

Προβλήματα στη διαδοχή

Διανομή κερδών και χρηματοδότηση
επιχείρησης

Έλλειψη δομών και οργάνωσης

Προβλήματα στις διαπροσωπικές
σχέσεις

Αντιδικία στην οικογενειακή επιχείρηση

14 έτη αντιδικίας
(και συνεχίζεται)

50 διάδικοι νομικά
πρόσωπα
(κυρίως ΑΕ)

25 διάδικοι φυσικά
πρόσωπα
(μέλη επιχειρηματικής
οικογενείας, διευθυντές και
τρίτοι επενδυτές)

4 διαφορετικές
δικαιοδοσίες
(Ελλάδα, Βουλγαρία,
Τουρκία, Κύπρος)

120 αγωγές για ακύρωση
αποφάσεων ΓΣ και ΔΣ
(Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, μείωση
μετοχικού κεφαλαίου, εκλογή ΔΣ, έγκριση
οικονομικών καταστάσεων, αποφάσεις για
εταιρικούς μετασχηματισμούς)

4 αγωγές για
κυριότητα μετοχών ΑΕ
(εικονικότητα μετόχων,
ανάκληση δωρεάς,
αναγνώριση ακυρότητας
πώλησης μετοχών)

Αντιδικία στην οικογενειακή επιχείρηση

15 αγωγές για άλλα θέματα
(ενδο-ομιλικές συναλλαγές, εργατικές διαφορές κ.α.)

4 αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων

3 αιτήσεις για ακύρωση συγχώνευσης ΑΕ

10 αιτήσεις για διορισμό προσωρινής διοίκησης ΑΕ

3 αιτήσεις εκτάκτου ελέγχου σε ΑΕ

2 αιτήσεις ενώπιον ΣτΕ για ακύρωση διοικητικών πράξεων σχετικών με καταχώρηση αποφάσεων ΓΣ και ΔΣ σε ΓΕΜΗ

6 μηνύσεις-εγκλήσεις

1 απόφαση Αρείου Πάγου

2 αποφάσεις ΣτΕ

57 αποφάσεις Πρωτοδικείων

8 αποφάσεις Εφετείων

Πώς να αποφύγετε την αντιδικία;

Με διάλογο;

Με καλή πίστη;

Με καλές σπουδές;

Με σχεδιασμό και κανόνες;

Οικογενειακό Σύνταγμα

(α) Έννοια

Κείμενο που περιέχει αρχές και κανόνες που διέπουν:

- την οργάνωση,
- την λειτουργία, και
- τη διαδοχή

σε μια οικογενειακή επιχείρηση

(β) Σκοπός

- Η ηθική δέσμευση μελών της οικογένειας
- Πρόληψη αντιδικίας

Οικογενειακό Σύνταγμα

(γ) Περιεχόμενο

1.
Αξίες και Αρχές

2.
Διοίκηση
Επιχείρησης

3.
Διαδοχή - Διατήρηση
επιχείρησης εντός
μελών της
οικογένειας

4.
Έξοδος μέλους
οικογένειας

5.
Διανομή Κερδών -
Επενδύσεις

6.
Μέθοδοι Επίλυσης
Διαφωνιών

7.
Αναθεώρηση
Οικογενειακού
Συντάγματος

Οικογενειακό Σύνταγμα

(δ) Μέθοδος Κατάρτισης

1. Άμεση συμμετοχή μελών οικογένειας, εταίρων ή/και μελλοντικών εταίρων

2. Περιορισμός αριθμού συμμετεχόντων (μέχρι 20)

3. Συντονισμός από ηγέτη οικογένειας ή εξωτερικό σύμβουλο

4. Λήψη νομικής, οικονομικής και φορολογικής συμβουλής

5. Μακρόχρονη Διαδικασία

6. Σταδιακή επίλυση ζητημάτων

7. Απλή γλώσσα (όχι νομική ορολογία)

8. Υπογραφή τελικού κειμένου από μέλη οικογένειας

Οικογενειακό Σύνταγμα

(ε) Νομική Δεσμευτικότητα

1. Soft Law

- Κατά κανόνα όχι άμεση νομική δεσμευτικότητα (θέμα διατύπωσης)
- Έμμεση (ανακλαστική) νομική δεσμευτικότητα

2. Διακρίνεται από άλλες μορφές νομικών κειμένων

3. Δυνατόν να αναβαθμιστεί σε νομικά δεσμευτικό κείμενο με ενσωμάτωση σε:

- συμφωνητικό μετόχων
- καταστατικό
- απόφαση εταίρων
- απόφαση διοικητών

Συμπεράσματα

1) Πρόληψη

2) Διάλογος

3) Σχεδιασμός

4) Γραπτοί Κανόνες

**ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ
ΣΥΝΤΑΓΜΑ**

Σας ευχαριστώ